

หลักสูตร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ความสำคัญ

พื้นที่ตำบลวังทับไทรส่วนใหญ่ประชาชนประกอบอาชีพทางการเกษตร เมื่อว่างจากการทำนาจะทำอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ นอกจากการทำนาและปลูกผักแล้วจะมีการปลูกมะม่วง มะละกอ ฯลฯ ซึ่งเป็นผลไม้ตามฤดูกาล บางช่วงผลไม้ดังกล่าวมีราคาตกต่ำ ไม่ได้คุณภาพในการจำหน่าย เกิดการเน่าเสียและต้องทิ้งเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อสามารถเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้จึงควรนำผลไม้มาทำการแปรรูปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กวน เชื่อม ฯลฯ เพื่อสร้างช่องทางและเกิดเป็นสินค้าใหม่เพื่อจำหน่ายและสามารถเก็บไว้ได้นาน เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้มีทักษะในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และสามารถแปรรูปผลไม้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำออกจำหน่ายและสามารถนำมาบริโภคในครัวเรือนได้ โดยในชุมชนมีผู้มีความรู้ความสามารถซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ด้านการถนอมอาหาร รวมทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลไม้ที่ต้องทิ้งไป สร้างเป็นสินค้าในชุมชนเพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ อีกช่องทางหนึ่ง

กศน.ตำบลวังทับไทรจึงทำการสำรวจความต้องการ และวางแผนทางการพัฒนาส่งเสริมด้านอาชีพด้านการเกษตรกรรม และการพัฒนาด้านการจัดการความรู้แบบบูรณาการ โดยใช้หลักกระบวนการ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืน ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม กศน.ตำบลวังทับไทรจึงได้จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ท้องถิ่นและหน่วยงานในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม เป็นการสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือนและการขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนต่าง ๆ ควบคู่กับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และมุ่งเน้นให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มองค์กร ต่าง ๆ ในชุมชน

หลักการ

หลักสูตรการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร มีหลักการดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้าน ในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

วัตถุประสงค์

หลักสูตรการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร มีจุดหมายดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
๒. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน และสังคม
๓. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการในอาชีพ

๔. กลุ่มเป้าหมายมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
๕. กลุ่มเป้าหมายมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี จำนวน ๕ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ชื่องานประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๒ ชั่วโมง
 ๑. ความหมาย ความสำคัญของการแปรรูปและการถนอมอาหาร
 ๒. วัตถุประสงค์ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
 ๓. การใช้งบประมาณในการลงทุน
 ๔. วัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
 ๕. การเลือกวัสดุในการแปรรูปและถนอมอาหาร
 ๖. วิธีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรแบบต่าง ๆ การกวน การเชื่อม ฯลฯ
๒. ทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการทำและฝึกปฏิบัติ

 - การทำมะม่วงรังนก
 - การทำมะม่วงหนับหนับรสปลาร้า
 - การทำมะม่วงตากแห้ง
 - การทำมะม่วงแช่อิ่ม
๓. การจัดการการตลาด จำนวน ๓ ชั่วโมง
 - การออกสำรวจตลาด
 - การเลือกสถานที่จำหน่าย
 - รูปแบบการจำหน่าย
 - การตั้งราคา
 - การคิดกำไร ขาดทุน
 - การส่งเสริมการขาย

เวลาเรียน

หลักสูตรการประกอบอาชีพวิชาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๓๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๕ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๓๐ ชั่วโมง

แหล่งการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

๑. สื่อเอกสาร
 ๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้

- ๒. ใบงาน
- ๓. ใบความรู้
- ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ๓. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา
- ๔. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

- ๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- ๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑. ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
- ๒. ผู้เรียนตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน และสังคม
- ๓. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการในอาชีพ
- ๔. ผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
- ๕. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร
หลักสูตรการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑. ความหมาย ความสำคัญของการแปรรูปและการถนอมอาหาร ๒. วัตถุประสงค์ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๓. การใช้งบประมาณในการลงทุน ๔. วัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๕. การเลือกวัสดุในการแปรรูปและถนอมอาหาร ๖. วิธีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรแบบต่าง ๆ การกวน การเชื่อม ฯลฯ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลการคิดวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจากข้อมูลต่าง ๆ ๑.๓ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง ๑.๔ ผู้เรียนมีช่องทางการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๒	-
๒. ทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๒.๑ ทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	วิธีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร -การทำมะม่วงรังนก -การทำมะม่วงหนับหนับรสปลาร้า -การทำมะม่วงตากแห้ง -การทำมะม่วงแช่อิ่ม	๒.๑ เรียนรู้และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมวัสดุการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒.๒ ฝึกปฏิบัติจริงในการดำเนินการ เตรียมวัสดุ เรียนรู้ขั้นตอนการทำการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒.๓ จัดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒.๔ ดำเนินการวัดผลประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด	-	๓๐

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. การจัดการ การตลาด	๓.๑ สามารถมีความรู้เกี่ยวกับ การจัดการตลาดการประกอบ อาชีพการแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตร	การจัดการการตลาด - การออกสำรวจตลาด - การเลือกสถานที่จำหน่าย - รูปแบบการจำหน่าย - การตั้งราคา - การคิดกำไร ขาดทุน - การส่งเสริมการขาย	๓.๑ เรียนรู้และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการจัดการ ตลาด ๓.๒ ฝึกปฏิบัติจริงในการวิเคราะห์การตลาด ๓.๓ จัดบันทึกผลการเรียนรู้ ๓.๔ ดำเนินการวัดผลประเมินผลตามที่หลักสูตร กำหนด	๕	-

แบบ กศ.ตน.๓

คำสั่งศูนย์การศึกษาณกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/ตะพานหิน

ที่/....๒๕๖๓.....

เรื่อง แต่งตั้งวิทยากรการศึกษาต่อเนื่อง

.....

ศูนย์การศึกษาณกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/ตะพานหิน ตำบล/วังทับไทร
ดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ☒รูปแบบกลุ่มสนใจ ☐รูปแบบชั้นเรียนหลักสูตร...ระยะสั้น...จำนวน...๒๑.....
ชั่วโมงให้กับประชาชนทั่วไปที่สนใจ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ณ สถานที่จัด..บ้านคลองข่อย หมู่ที่ ๓ ตำบลวัง
ทับไทร อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ระหว่างวันที่...๒๒...เดือน.พฤษภาคม.....พ.ศ...๒๕๖๓....ถึงวันที่...๒๘....
เดือน...พฤษภาคม..พ.ศ..๒๕๖๓....ตั้งแต่เวลา...๙.๐๐....ถึงเวลา...๑๒.๐๐.....น. เว้นวัน.....เรียน
วันละ.....๓.....ชั่วโมง จำนวนวันที่เปิดสอน.....๗.....วัน มีผู้เรียนเป็นชาย...๓....คน หญิง...๕.....คน รวมจำนวน
เรียน.....๘.....คน

อาศัยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๔๔ จึงแต่งตั้งให้นาย/
นาง/นางสาวจุฑารัตน์ คำหมู่..... เป็นวิทยากรโดยให้วิทยากรเบิกค่าตอบแทนตามเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังและสา
นักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สั่ง ณ วันที่...๑๘.....เดือน.พฤษภาคม.....พ.ศ.๒๕๖๓

(นายเกรียงไกร ทองศักดิ์)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ/ตะพานหิน

ใบสมัครวิทยาการการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

วันที่.....๑๘.....เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ..๒๕๖๓.....

ข้าพเจ้า(นาย/นาง/นางสาว).....เกษกนก หละวัน.....อายุ.....๔๙.....ปี เลขประจำตัว
ประชาชน ๓๖๖๐๔๐๐๕๔๑๗๖ เกิดวันที่...๒๘.....เดือน..กรกฎาคม....พ.ศ..๒๕๑๔.....จังหวัด..พิจิตร...
สัญชาติ...ไทย..เชื้อชาติ...ไทย.....ศาสนา.....พุทธ.....ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่...๖๔.....หมู่ที่.....๓.....ถนน.....-
.....ตำบล...วังทับไทร.....อำเภอ...ตะพานหิน.....จังหวัด..พิจิตร.....รหัสไปรษณีย์.....๖๖๑๑๐.....
โทรศัพท์.....-.....วุฒิการศึกษา.....ป.ตรี.....สาขาวิชา.....-
.....ความสามารถพิเศษ.....เกษตรกรรมผสมผสาน.....ปัจจุบัน
ประกอบอาชีพ.....เกษตรกร.....สถานที่ทำงาน...บ้านคลองข่อย.....ตำบล...วังทับไทร.....อำเภอ...ตะพาน
หิน.....จังหวัด..พิจิตร.....รหัสไปรษณีย์...๖๖๑๑๐.....ประสบการณ์งานการศึกษาต่อเนื่อง เคยสอนหลักสูตรระยะสั้น
วิชา.....เกษตรผสมผสาน.....ระยะเวลา.....๑.....ปีสถานที่สอน..บ้านคลองข่อยพัฒนา ม.๓
ตำบลวังทับไทร.....อำเภอ.ตะพานหิน.....จังหวัด..พิจิตร...ขอสมัครเป็นวิทยากรสอนหลักสูตรระยะสั้นวิชา.....
การขยายกิ่งพันธุ์ชะอมไร้หนาม.....

ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารรับรองความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
สาขาที่ประสงค์จะสมัครเป็นวิทยากรเพื่อประกอบการพิจารณา หากข้าพเจ้าได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นวิทยากร
หลักสูตรระยะสั้น ข้าพเจ้าจะอุทิศเวลาเพื่อการศึกษาของประชาชน พร้อมทั้งปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
อย่างเคร่งครัด และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(ลงชื่อ).....

(นางสาวจุฑารัตน์ คำหมู)

หมายเหตุ ๑. การกรอกใบสมัครวิทยากร กรอกเฉพาะการเป็นวิทยากรครั้งแรก

๒. สถานศึกษาต้องจัดทำเนียบวิทยากรเป็น